



goran maler

KEF REFERENCE 205/2

Od svog osnutka daleke 1961. godine KEF je postigao niz uspjeha, sjetimo se samo modela 105 kao prvog "vremenski usklađenog" zvučnika. Zatim, iz generacije u generaciju sve uspješnije koaksijalne uniQ zvučničke jedinice. Ipak u devedesetim godinama prošlog stoljeća KEF se nekako pritajio unutar high end dijela tržišta. Uslijedila je promjena vlasničke strukture, a današnjim modelima iz Reference serije KEF ponovo kroči stazama uspjeha.

Sama Reference serija nastala je 1973. godine, da bi odmah modelom 104 postavila novi standard s kojim su se uspoređivali svi ostali proizvođači. Kroz iduća tri desetljeća se vizualno i tehnički mijenjala i unaprijeđivala. Prekretnica je načinjena 2002. godine kad je lansirana nova Reference serija, prepoznatljiva po super visokotoncu, odnosno hypertweeteru koji se nalazio na vrhu kutije, a frekvencijski odziv mu se kretao do 55 kHz. Na prvi pogled se kurentna 205/2 ne razlikuje previše od prethodnog modela. Zadržana je slična veličina i suzdržana otočna elegancija, a najuočljivija razlika je nedostatak hypertweetera. Koliko mi je poznato, Reference serija se još jedina proizvodi u Velikoj Britaniji, a ostatak KEF-ove proizvodnje je preseljen na Daleki istok.

DIZAJN

Kvaliteta izrade je na zavidnoj razini, a svaki zvučnik teži impresivnih 33 kg za ne tako veliku kutiju - 110 x 28,5 x 43 cm. Kutija je zaobljena te se sužava prema stražnjoj strani kako bi se eliminirala pojava stojnih valova unutar kutije, kao i neželjeni lom zvučnih valova na oštrim vanjskim rubovima kutije. KEF 205/2 je trosistemski bas refleksni zvučnički sustav s četiri zvučničke jedinice, od kojih je svaka jedinica smještena u vlastitom odvojenom kućištu unutar kutije. Naravno, dio u kojem je smještena uniQ jedinica sadržava dvije zvučničke jedinice u jednoj šasiji. KEF uniQ zvučničku jedinicu proizvodi od 1988. godine, a u stvari je riječ o koaksijalno postavljenom visokotoncu i srednjotonskoj jedinici. Drugim riječima, visokotonac je smješten u centru srednjotonske jedinice na mjestu gdje obično nalazimo poklopac za zaštitu od prašine. Njihovi akustički centri se nalaze na istoj ravnini, znači koplanarni su. Zvučne prednosti uniQ jedinice trebale bi biti pristizanje zvuka u istoj fazi, prostornost i oštrina fokusa te u znatno proširenom *sweet spotu*. Vratimo se super visokotoncu. Novi visokotonac promjera 2,5 cm se gotovo savršeno, bez loma, proteže do frekvencije od 30 kHz pa potrebe za *hypertweeterom* više nema. Za reprodukciju bas područja zadužene su dvije 20-centimetarske bas jedinice, svaka zatvorena u vlastitu bas refleksnu kutiju. Membrane basova su izrađene iz smjese kartona i najlonskih vlakana s donjom granicom reprodukcije 45 Hz. Sama kutija je potpuno umrtvljena, što potvrđuje uobičajen "audiofilski" test obilaska oko zvučnika i lupkanja po njemu na sve moguće načine.

Skretnica je kompleksna, razmještena na čak tri odvojene tiskane pločice s masom elemenata i daleko od audiofilskeg "manje je više" principa. No nazivna impedancija je stabilnih 8 oma i s osjetljivost od 90 dB kutije ne bi trebale predstavljati napor za većinu pojačala. Na njima nalazimo i tri para masivnih WBT zvučničkih konektora koji se nalaze pri dnu stražnje strane zvučnika. Iznad terminala se nalaze tri rupe u koje se mogu uvinuti pozlaćeni vijci za ugađanje kojima, ovisno o njihovoj kombinaciji, možemo regulirati izlaz na visokotoncu (+0,0 dB, -0,75 dB ili -1,5 dB) i na bas jedinicama (0,0 dB ili -2,0 dB). Ova mogućnost je praktična, no pridonosi kompliciranosti skretnice i količini ožičenja unutar kutije.

SLUŠANJE

Odmah na početku ću naglasiti da je 205/2 vrlo neutralan i precizan zvučnik. Bez obzira na dvije 20-centimetarske bas jedinice, KEF je u bas području za moj ukus ispravno odabrao kvalitetu umjesto kvantitete. Bas je čvrst, brz i odlično definiran, ali njime nećemo srušiti kuću, bar ne na normalnim glasnoćama. Uvijek ću radije odabrati kvalitetan bas umjesto čiste mase i dubine čemu pod svaku cijenu teže mnogi proizvođači. Na bitnim frekvencijama 205/2 je odličan te zvuči dublje nego što to objektivno jest. Bez obzira radi li se o "Requiemu" Gabriela Faurea, Uri Caineovom viđenju Gustava Mahlera ili sjajnom posljednjem albumu Shelby Lynne s pjesmama Dustyja Springfielda, glazba je u basu uvijek imala čvrsto usidrene temelje na koje se nadograđivao preostali dio spektra. Pri

tome se 205/2 podjednako dobro snalazio s akustičnim i električnim basom.

Srednjotonsko područje je definitivno jaka strana ovog zvučničkog sustava. Reprodukcijska je čista, prirodna i ugodna za slušanje. Nekako mi zadnjih mjeseci pod ruku stalno dolaze snimke solo instrumenata. Slušajući izvrsnu izvedbu solo suita za violončelo J. S. Bacha u izvedbi Paola Beschija (Winter&Winter 910 027-2), barokno čelo je zvučalo voluminozno, ispravnog timbra i bez primjesa zrnatosti. Ipak moram napomenuti da 205/2 ponekad, pogotovo u svijetlim sistemima, mogu zvučati suho. Pravilnim odabirom ostatka sustava, uključujući i ožičenje, može se postići ispravan balans. Baš nekako u to vrijeme stiglo je moje novo pretpojačalo. Riječ je o balansiranom cijevnom/FET hibridu iz "ordinacije" mojeg prijatelja Zvonimira Vukovojca, znalca i audiofila koji uz zlatne uši ima i zlatnu ruku u kojoj drži lemilicu (cijeli projekt će biti objavljen na njegovim web stranicama pa tko ima volje može sam prionuti na posao). Cijevi su u reprodukciju 205/2 unijele zrnice više topline i ekspresivnosti, neku dodatnu energiju u srednjotonskom području pa je čelo sada zvučalo punokrvno, lepršavo i stvarno. Bösendorfer Imperial Paula Bleya iz sjajne ECM produkcije "Solo in Mondsee" (ECM 1786) je zvučao prirodno, trodimenzionalno u svoj svojoj veličini unutar velikog akustičnog prostora. Zvuk je bio detaljan ali nenametljiv, vrlo lako se mogao naslutiti intenzitet udarca batića po žici što je povremeno popraćeno Bleyevim pjevušenjem i mrmljanjem. Stigli smo i do po meni najjače strane 205/2, a to je izvanredna reprodukcija prostora. Zvučna slika je kolosalna. Vremenska usklađenost, sjajno odvajanje instrumenata, dubina, širina i visina zvučne

slike su doista vrhunske. Slušajući 205/2 stvarno se nije bilo teško uključiti u interpretaciju, jer sjedeći gotovo 3 m od zvučnika osjećao sam se kao da se nalazim u originalnom prostoru izvedbe. Beethovenova "Eroica" (Harmonia Mundi HMU 807470) sa SACD ploče koja je snimljena, editirana i masterirana u DSD-u je zvučala tako stvarno da su me povremeno prolazili žmarci. Separacija instrumenata i prozračnost oko pojedinog instrumenta su bili tako uvjerljivi da se moglo lako iščitati da je orkestar sastavljen od mnoštva instrumenata, a ne amorfna masa. Dobro snimljena klasična djela kao Haydnove simfonije (Pentatone SACD PTC 5186916) omogućavala su da 205/2 pokaže bogati spektar tonskog kolorita unutar impresivne zvučne pozornice sa fino raspoređenim instrumentima čiji raspored se nije urušavao pri orkestralnim klimaksima. @enski vokal Shelby Lynne na "Just a Little Lovin" (Lost Highway 0602517448254) je lebdio između zvučnika sa jasnim postavom *banda* oko nje. Sjajno je prenesena lagano nazalna atmosfera potencirana korištenjem starog RCA-jevog ribonskog mikrofona. Ili poslušajte četvrtu "stvar" sa ploče Talmana Singha, žive snimke iz bazilike Saint-Denis u Parizu (Näive WN 145051). Kavernozi prostor, odjek i "gašenje" glazbe pod svodovima je bilo sjajno reproducirano.

Visokotonsko područje se neprekinuto nadovezivalo na srednjotonsko. KEF je u potpunosti uspio u nakani da metalna membrana visokotonca zadrži čistoću i transparentnost bez zrnatosti. Ponekad bi svratila pozornost na sebe laganim ubodom u uho, no to je bilo rijetko i gotovo nezamjetljivo. Posebno ću naglasiti da je Reference 205/2 vrlo koherentan zvučnik, glazba zvuči kao neprekinuto jedinstvo čime podsjeća na panelni zvuk koji mi je vrlo blizak. 205/2 osvaja sposobnošću

muziciranja pri malim glasnoćama jednako kao i pri "odvnutom" potencijometru. Ugodno je iskustvo tihog noćnog slušanja pri kojem nije bilo gubitka finih detalja i mikrodinamike kad inače i mi audiofili poželimo *loudness* kontrolu na pretpojačalu.

ZAKLJUČAK

Činjenica je da je KEF s Reference 2 serijom zvučnih kutija napravio odličan posao. Učvrstili su svoj položaj u *high end* segmentu reprodukcije glazbe što model 205/2 i potvrđuje. Zvučnički sustav u prvom redu oduševljava prostornošću reprodukcije, neutralnošću i slušljivošću. Ukoliko biste me pritisnuli da izdvojim ipak i nešto negativno to, bi bilo što će oni u (samo) nekim sistemima zvučati pomalo suho. Ono što u odnosu na daleko skuplje sisteme nedostaje je nešto timbralnog bogatstva i naravno najdublji bas. Svakako ga je nužno poslušati u sistemu u kojem će svirati prije donošenja konačne odluke. Inače je KEF Reference 205/2 pravi desetobojac koji će (gotovo) svakog zadovoljiti sa svakom vrstom glazbe.

Na kraju moram priznati da nisam baš pripadao skupini ljubitelja KEF zvučnika, a još manje sljedbenika tako da sam prilično suzdržano započeo test. No, 205/2 me na najbolji način razuvjerio pa iako nisam postao sljedbenik, vrući simpatizer jesam. KEF Reference 205/2 je zvučnik uz koji se može ugodno ostarjeti. Preporuka!